

299713 – كىشىلەرنىڭ ساغلۇق مەركىزىگە بېرىشى ئۇچۇن كىچىك باللارغا ۋاكسىنا ئۇرۇش ئىشىنى مەسچىتتە ئېلان قىلىشنىڭ ھۆكمى توغرىسىدا

سوئال

بىزنىڭ يۇرتىتا يوقالغان نەرسىلەرنى ئىزدەش، كىچىك باللارغا ۋاكسىنا ئۇرۇش ۋە باشقۇ ئىشلارنى مەسچىتتە جۇمە كۈنى مۇنبىرددە، باشقۇ ۋاقتىلاردا مىكىپۇندا ئېلان قىلىدۇ، ئىمام جۇمە كۈنى ئىككىنچى خۇتبىنى باشلىغاندا كىشىلەرنى مەسچىتتى ئىسلاھ قىلىش ياكى ئىئانە توپلاش ساندۇقى ياكى باشقۇ ئىشلار ئۇچۇن ئىئانە قىلىشقا رىغبەتلەندۈردى، بۇنداق قىلىش توغرىمۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملىەرنىڭ پەرۋەرىدىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

بىرىنچى: مەسچىتتە يوقاپ كەتكەن نەرسىنى سورااش ياكى تونۇشتۇرۇش توغرا بولمايدۇ، چۈنكى مەسچىت دېگەن ئۇنىڭ ئۇچۇن بىنا قىلىنمىغان، ھەقىقەتەن مەسچىت دېگەن ئاللاھنى زىكىر قىلىش ئۇچۇن بىنا قىلىنغان. ئەبۇ ھۇرھىرە رەزىيەللەھۇ ئەنھۇ ھەدىس بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: مەسچىتتە يوقالغان نەرسىنى سوراۋاتقان كىشىنى كۆرگەندە، ئۇنىڭغا: ئاللاھ يوقالغان نەرسەڭى قايتۇرۇپ بەرمىگەي، مەسچىت بۇنىڭ ئۇچۇن بىنا قىلىنمىغان دېسۇن. [مۇسلىم رىۋايىتى 568-ھەدىس].

بۇرھىدە رەزىيەللەھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: بىر كىشى مەسچىتتە: قىزىل تۆگە كۆرگەنلەر بارمۇ؟ دەپ سورىغان ئىدى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: تۆگەڭى تاپالمىغايسەن، ھەقىقەتەن مەسچىت بۇنىڭ ئۇچۇن بىنا قىلىنمىغان دېدى. [مۇسلىم رىۋايىتى 569-ھەدىس].

ئىبنى ئابدۇلبهر رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئاللاھ تائالا مەسچىتتەن ئاللاھنى زىكىر قىلىش بىلەن ئاۋازىنى كۆتۈرۈشكە رۇخسەت قىلىنغان ئۆزىلەر دەپ ئاتدى، بۇ ئۆزىلەر دە ئەتتىگەن-ئاخشامدا ئاللاھنىڭ نامى زىكىر قىلىنىدۇ، تەسبىھ ئېيتلىدۇ، بۇنىڭدىن باشقۇ نەرسىلەردىن پاك تۇتۇش تەلەپ قېلىنىدۇ". [ئەلئىستىزكار 2-توم 368-بەت].

بۇ ھەقتە تولۇق مەلۇماتقا ئىگە بولۇش ئۇچۇن 145198 – نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا قارالسۇن.

ئىككىنچى: كىشىلەرنى مەسچىتتەرگە ياردەم قىلىشقا، پىقىر-مىسکىنلەرگە سەدىقە قىلىشقا رىغبەتلەندۈرۈش ياخشى ئىشلارغا دەۋەت قىلىش ۋە ئەسلىتىشتىن ئىبارەت بولۇپ، بۇنىڭغا مەسچىتتە دەۋەت قىلسا، ئىمام خۇتبە، ۋەز-نەسيبەت

ئارسىدا كىشىلەرگە ئاگاھلاندۇرۇش بەرسە بولىدۇ، بۇمۇ كىشىلەرنى ياخشىلىققا دەۋەت قىلىشنىڭ جۇملىسىدىندۇر.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنبەرەدە تۈرۈپ كىشىلەرنى سەدىقە قىلىشقا رىغبەتلەندۈرگەن. مۇنزر ئىبنى جەرىر دادسىدىن بايان قىلغان ھەدىستە مۇنداق دەيدۇ: بىز بىر كۇنى ئەتتىگەندە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىدا ئىدۇق، تۈيۈقسىز پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ قېشىغا كۆپچىلىكى ياكى ھەممىسى مۇزەر قەبلىسىدىن بولغان يالاڭ ئاياق، يېرىتق تېرىلەرگە ئورانغان، قىلىچلىرىنى ئېسقىغان بىر جامائەت كەلدى، ئۇلارنىڭ كەمبەغەل-بىچارىلىكى كۆرۈپ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ چىرايى ئۆزگەردى، ئۆيگە كىردى-چىقىتى، بىلالنى ئەزان ئوقۇشقا بۇيرىدى، تەكىرى ئېيتتى ناماز ئوقۇدى، ئاندىن كىشىلەرگە خۇتبە سۆزلەپ مۇنداق دېدى: ئى ئىنسانلار! سىلەرنى بىر جاندىن يارتاقان پەرۋەرىگارىڭلاردىن قورقۇڭلار نىسا سورىسى 1-ئايەتنى ئوقۇدى، ھەشىر سورىسىدىن 18-ئايەتنى ئوقۇدى، كىشىلەر ئۆزلىرىنىڭ تىلا، تەڭگە، كېيم-كېچەك، بۇغداي، ئارپا ۋە خورما قاتارلىق يېمىھلىكلىرىدىن سەدىقە قىلدى، ھەتتا يېرىم تال خورمۇغىچە نەرسىلەرنى ئىلىپ كەلدى، ئەنسارىلاردىن بىرى ئاران كۆتۈرۈپ بىر قاب خورما ئىلىپ كەلدى، ئاندىن كىشىلەر ئارقىمۇ-ئارقا سەدىقىلەرنى ئىلىپ كەلدى، ھەتتا يېمىھلىك ۋە كېيم-كېچەكلىرىدىن ئىككى دۇۋە بولغانلىقىنى كۆردىم، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ چىراينىڭ خۇرسەنلىكتىن نۇرلىنىپ كەتكەنلىكىنىمۇ كۆردىم. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دېدى: كىمكى ئىسلام دىندا بىر ياخشى ئىشنى يولغا قويىدىكەن، ئۇ كىشىگە ئۇ ياخشىلىقنىڭ ۋە ئۇنىڭدىن كېيىن ئەمەل قىلغان بارلىق كىشىلەرنىڭ ئەجىر-سازابى بولىدۇ، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنىڭ ئەجىر-سازابىدىن ھېچ نەرسە كېمەيتلىمەيدۇ. كىمكى ئىسلام دىندا بىر يامان ئىشنى يولغا قويىسا ئۇ كىشىگە ئۇ يامانلىق گۇناھى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇ يامانلىقنى قىلغان كىشىلەرنىڭ گۇناھى يولىنىڭ ھېچ بىرىنىڭ گۇناھى كېمەيتلىمەيدۇ.

ئۇچىنچى: مەسچىتتە دەرس ئوگىتىش، ۋەز-نەسەھەت قىلىش، ئىلمى سۆھبەت ئىلىپ بېرىش قاتارلىق مۇسۇلمانلارنىڭ مەنپەئەتىگە ئالاقدىار بولغان ئومۇمى ئىشلارنى گەرچە ئۇ ئىشلار باشقا جايالاردا بولسىمۇ ئېلان قىلسا ياكى ئاگاھلاندۇرۇش بەرسە توغرا بولىدۇ، كىچىك باللارغا ۋاكسىتا ئۇرۇش، كېسەللەكتىن ساقلاش ئىشىمۇ مۇسۇلمانلارغا مەنپەئەتلىك بولغان ئومۇمى ئىشلاردىن ھېسابلىنىدۇ، سالامەتلىكى ئاسراش ئىسلام شەرئىتىنىڭ مەقسىدىنىدۇر، ئەگەر ئېلان قىلىپ، ئاگاھلاندۇرۇش بېرەلمىگەندە، ئاللاھنىڭ ئىزنى بىلەن كېسەل بولۇپ قىلىشى مۇمكىن.

مەسچىتتە شەخسى ئىشلارنى، دۇنيالىق سودا-سېتىق ياكى يوقالغان نەرسىلەرنى سورۇشتۇرۇش قاتارلىق ئىشلارنى ئېلان قىلىش چەكلەنىدۇ. بۇ توغرىدا 112044-نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا قارالسۇن.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.